

Vedran Zlatić, student V. godine
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

South East European Law Journal
VOLUME 1 – NUMBER 1 – JANUARY 2014
Nakladnik: Centre for SEELS, Skopje, Macedonia, pp. 95
Glavni urednik: Prof. dr. sc. Goran Koevski

U siječnju 2014. godine izašao je prvi broj South East European Law Journala, časopisa na engleskom jeziku, u izdanju South East European Law School Network (SEELS). Glavni urednik je prof. dr. sc. **Goran Koevski** s Pravnog fakulteta „Iustinianus Primus“ u Skoplju. Predviđeno je da izlazi dva puta godišnje te da se u njemu objavljuju znanstveni radovi u kojima će se obrađivati aktualne teme koje zaokupljaju pravne stručnjake s područja jugoistočne Europe, s posebnim naglaskom na izazove koje predstavlja usklađivanje nacionalnih pravnih sustava odnosnih država s pravnom stečevinom Europske unije. Nadamo se da će prvi broj označiti početak duge i uspješne tradicije ovoga časopisa koji će s radom nastaviti i u godinama koje dolaze.

Prvi broj ima 95 stranica; na početku se nalaze Sadržaj (str. 4.) i Uvod koji je napisao glavni urednik prof. dr. sc. Goran Koevski (str. 5. – 6.), a potom slijedi Predgovor (str. 7. – 14.), sastavljen od kratkih izlaganja dekana fakulteta učlanjenih u SEELS. Uvodni dio završava se uratkom voditeljice projekta Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) za mrežu SEELS dr. **Veronike Efremove**, pod nazivom „**SEELS as an excellence cluster for legal education and research in South East Europe**“. Dr. Efremova navodi kako se SEELS-mreža sastoji od trinaest pravnih fakulteta iz šest zemalja u regiji te objašnjava ciljeve SEELS-mreže: povećanje kompetitivnosti članova, osiguranje visokog stupnja uspjeha na poljima obrazovanja, znanstvenog istraživanja i objavljivanja, olakšanje mobilnosti studenata, znanstvenika i istraživača na regionalnoj razini itd. U tu svrhu SEELS organizira ljetne škole, postdoktorske kolokvije, izdavanje raznih regionalnih publikacija i sl. Nadalje, autorica naglašava kako SEELS-mreža, u svrhu promoviranja međunarodne suradnje, surađuje s raznim drugim institucijama i na međunarodnoj razini.

U prvom broju South East European Law Journala objavljeno je šest članaka autora iz zemalja regije, čiji ćemo sadržaj u nastavku teksta ukratko prikazati.

1. „Biomedical assisted fertilization in Macedonia, Serbia and Croatia: Ethical and legal aspects“ – prof. dr. sc. **Dejan Micković** i doc. dr. sc. **Angel Ristov** s Pravnog fakulteta „Iustinianus Primus“ u Skoplju (str. 21. – 34.). Autori u ovom članku analiziraju pravno reguliranje biomedicinski potpomognute oplodnje u Republici Makedoniji, ali i u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, kao i u drugim državama. Autori zaključuju da je razvoj novih tehnologija na području biomedicinski potpomognute oplodnje u velikoj mjeri povezan s legalnim,

etičkim, moralnim i religijskim pitanjima i dilemama. Zatim, komparativnom analizom makedonskih, srbijanskih i hrvatskih zakona ukazuju na neke nedostatke u makedonskom pravnom sustavu u ovom području te predlažu promjene koje će osigurati bolju zaštitu svih strana uključenih u postupak biomedicinski potpomognute oplodnje, posebice djece.

2. „Electoral systems in Europe and the case of Albania (with focus on the current electoral code and general elections held in 2009)“ – doc. dr. **Iris Petrela** s Pravnog Fakulteta Sveučilišta u Tirani (str. 35. – 44.). Dr. Petrela napominje kako putem slobodnih izbora građani imaju mogućnost i sami sudjelovati u vođenju i upravljanju državom. Isto tako, slobodni izbori čine osnovu dobrog upravljanja određenim društvom i državom. S obzirom na gore navedeno, odabir izbornog sustava predstavlja jedno od najvažnijih pitanja u svakoj državi. U svome radu dr. Petrela prikazuje izborne sustave koji se koriste u Europi, a značajan dio ovoga rada odnosi se na prikaz izbornih sustava koji su korišteni u Albaniji od 1991. godine pa sve do onoga koji se koristi u današnje vrijeme.

3. „European enforcement order for uncontested claims – new challenge for the Macedonian civil procedural law“ – **Dijana Gorgieva**, mag. iur., **Zorica Stoileva**, mag. iur. (str. 45. – 64.). Autorice se bave Uredbom (EZ) br. 805/2004. Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju europskog rješenja o ovrsci na temelju ovršne isprave. Napominju da je Uredba nastala kao rezultat težnje za kompromisom između želje za postizanjem što veće učinkovitosti u području europskog građanskog procesnog prava, s jedne, te nastojanja da se osigura pošteno suđenje, s druge strane. Isto tako, napominju da će primjena ove Uredbe biti veliki izazov za makedonsko građansko procesno pravo; njezina primjena zahtijevat će zakonodavne izmjene postojećih propisa u Republici Makedoniji.

4. „Organization of administrative-legal protection of the citizens of the Republic of Macedonia“ – prof. dr. sc. **Nataša Pelivanova**, mr. sc. **Mirjana Ristovska** s Pravnog fakulteta „Iustinianus Primus“ u Skoplju (str. 65. – 72.). Autorice napominju da se kontrola nad djelovanjem javne uprave u Republici Makedoniji provodi unutar same javne uprave, ali i od strane sudova. Nadalje, ističu kako široke ovlasti što ih ima javna uprava mogu dovesti do povrede prava i sloboda građana, a posebno u slučajevima kada građani ulaze u odnose s javnom upravom.

5. „The approximation of the policies and legislation on forestry in Albania with the acquis communautaire“ – mr. sc. **Erjon Muharremaj** s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Tirani (str. 73. – 84.). U ovom radu autor donosi pregled politika i pravnog okvira kojim se uređuje područje šumarstva u Albaniji, s ciljem da prikaže u kolikoj mjeri je ovo pitanje usklađeno s acquisom Europske unije. Pri svemu ovome, autor posebnu pozornost pridaje ulozi koju šumarstvo ima u albanskom društvu i u ekonomiji. Stoga, prije analize pravnoga okvira u Europi i u Albaniji glede ovoga pitanja, predočava nam, u kratkim crtama, povijesni razvoj pravnoga uređenja i politike vezane uz ovo pitanje. Potom slijedi analiza stupnja usklađenosti albanskoga prava s odredbama prava EU vezanih uz šumarstvo.

6. „Towards broader use of electronic bills of lading in international transport of goods: United Nations Convention on Contracts for the International Carriage of Goods Wholly or Partly by Sea (2009) – A New Incentive or an Obstacle?“ – prof. dr. sc. **Vladimir Savković** s Pravnog fakulteta Sveučilišta Crne Gore (str. 85. – 95.). U radu se najprije analiziraju sve prednosti, ali i nedostaci teretnice izdane u elektroničkom obliku u međunarodnom prijevozu morem. Autor potom donosi uređenje teretnice u elektronskom obliku prema Konvenciji Ujedinjenih naroda o međunarodnom prijevozu stvari u cijelosti ili djelomično morem koja je usvojena rezolucijom UN-a 11. prosinca 2008. Na kraju, autor zaključuje da ova Konvencija predstavlja pozitivni pomak u smjeru omogućavanja i ohrabrivanja uporabe teretnice u elektroničkom obliku u prijevozu stvari morem, uz napomenu da ipak nekoliko važnih pitanja i dalje ostaje otvoreno.

Časopis SEELS-a „South East European Law Journal“ početkom ove godine doživio je svoje prvo izdanje. U njemu se obrađuju problemi iz područja pravne znanosti čije je rješenje nužno u postupku razvoja društava i država regije, a sve to iz pera vrsnih pravnih stručnjaka koji dolaze iz zemalja regije. Ovaj časopis će svakako pridonijeti razvoju pravne misli, ali, isto tako, on nudi i rješenja nekih od gorućih pitanja s kojima se nužno susreću države koje su na putu usklađivanja svojih pravnih sustava *acquisom* Europske unije.